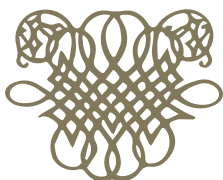

GRUNDLOVEN 1915

LÆRERMATERIALE

Kære lærer!

Dette spil er udviklet til historieundervisningen i 7.-9. klasse. Spillet handler om Grundloven 1915 og har et særligt fokus på de mennesker i datiden, der var forment adgang til stemmeurnerne.

Spillet kan deles op i tre sektioner: Forberedelse, selve spillet og efterbehandling. Det er designet, så det kan afvikles på fire lektioner. I kan dog vælge at lade forløbet strække sig over længere tid, hvis I ønsker at bruge mere tid på de enkelte opgaver.

Sådan bruger du dette materiale

Det anbefales, at du læser hele materialet igennem, inden du afvikler det for eleverne. Når du er parat til at spille med eleverne, printer du denne fil og bruger papiret "Oversigt til læreren" til at holde øje med, hvor langt du er i spillet. Print også teksterne til eleverne. (Alternativt kan du, hvis eleverne har adgang til hver deres laptop eller tablet, bruge pdf-filerne direkte)

I oversigten står der, hvilke spørgsmål og opgaver du bør stille eleverne, for at de får det fulde udbytte af undervisningen.

God fornøjelse!

Didaktisk baggrund for spillet

“Grundloven 1915” er udviklet med særligt henblik på, at eleverne skal arbejde med historiske scenarier, sådan som de defineres ud fra Forenklede Fælles Mål. De overordnede mål med denne tilgang til historiefaget er, at eleverne skal gøre sig praktiske erfaringer, opnå indsigt i historiske begivenheder og kunne identificere sig med historiske personligheder.

I det aktuelle forløb arbejder eleverne ud fra to perspektiver, dels de fem befolkningsgrupper, der ikke var stemmeberettigede (de såkaldte “fem f’er”), og dels de politikere, som historisk set valgte at tilgodese kvinders og tyendes ønske om stemmeret. Ud fra et moderne synspunkt kan behandlingen af disse grupper virke inhuman, men gennem rollespillet får eleverne indblik i politikernes tankegang.

Spillet er kontrafaktisk, hvilket vil sige, at de begivenheder, som eleverne oplever i spillet, ikke er historisk korrekte. Dette giver eleverne mulighed for at udforske, og at handle uden at skulle føle sig bundet op på de historiske fakta. Det er lærerens opgave at perspektivere fra elevernes oplevelse til de virkelige hændelser.

Læringsmål

Målet for undervisningen er at:

- Eleven har opnået indsigt i hvordan Grundloven 1915 er indlejret i sin samtid
- Eleven kan identificere sig med samtidens personligheder og forstå deres perspektiver og ræsonnementer
- Eleven har gjort sig erfaringer i forhold til, hvad et begrænset demokrati vil sige
- Eleven kan perspektivere fra datid til nutid. Hvad har ændret sig for de befolkningsgrupper, der er i fokus under forløbet? Hvad er stadig det samme?

Spørgsmål til elevernes selvevaluering

Følgende spørgsmål stilles til eleverne før og efter spillet, for at gøre dem bevidste om egen læring. Bed eleverne om at skrive svarene ned, så de kan sammenligne deres svar før og efter.

Hvad ved du om demokratiet i Danmark?

1. Ved du hvornår Danmark blev et demokrati?
2. Hvem måtte stemme før 1915?
3. Hvis over halvdelen af danskerne er kvinder, hvordan kan det så være, at kvinderne først fik stemmeret i 1915?
4. Hvorfor var der nogen, der mente, at kvinder ikke burde have stemmeret?
5. Hvorfor mente man, at tjenestefolk ikke burde have stemmeret?
6. Hvad tror du det betød for Danmark som samfund, at ikke alle måtte stemme?

OVERSIGT TIL LÆREREN

1 Forberedelse til forløbet

I denne del aktiveres elevernes forforståelse. Udlever teksten "Da demokratiet blev til i Danmark", så eleverne kan nå at læse den igennem som optakt til forløbet.

Når I mødes igen: Tag en snak med eleverne om, hvordan de definerer "demokrati", inden I går igang med det egentlige arbejde.

ELEVOPGAVE:

Hvad er demokrati?

Lav hver jeres brainstorm ud fra spørgsmålet "Hvad er demokrati?"

Brug mindmap eller skriv stikord ned.

2 De fem f'er

Forklar eleverne, at I fra nu af kommer til at fokusere på år 1915, som var året, hvor Grundloven blev revideret anden gang. De skal læse om de fem grupper i det danske samfund, der ikke havde stemmeret. Inddel eleverne i 5 grupper, og udlevér teksterne "De fem f'er", således at grupperne sidder med hver deres beskrivelse. Grupperne skal udføre følgende opgaver:

Eleverne fremlægger deres tekster, og læreren indsamler de 5 lovforslag, hver gruppe har skrevet ned.

Lovforslagene kopieres, så der er nok til, at de 5 grupper har et sæt hver. Disse skal bruges senere i forløbet.

ELEVFREMLÆGGELSER:

1. Læs den udleverede tekst sammen med din gruppe. I kan skiftes til at læse højt for hinanden. Skriv stikord ned, mens I læser.
2. Skriv 5 lovforslag til datidens politikere, som I tror ville gøre livet meget bedre for den samfundsgruppe, som I har læst om.
3. Lav en fremlæggelse af jeres tekst og jeres 5 lovforslag for resten af gruppen. Fremlæggelsen skal tage ca. 5 minutter i alt.

Tips til at lave fremlæggelser:

-Opdel jeres tekst i så mange afsnit, som I er personer. Giv hvert afsnit en overskrift, inden I fordeler dem imellem jer

- Husk at bruge jeres egne ord - ikke tekstens.
- Skriv jeres egne stikord ned, så I kan huske, hvad I skal sige

3 Præsentation af partierne

Fortæl eleverne, at de skal spille et debatspil, hvor de skal spille datidens politikere, og inddel dem i fire grupper.

Udlever rollebeskrivelserne med partierne. Bed eleverne om at læse teksterne.

Herefter skal eleverne præsentere deres rolle og deres parti.

Lad dem gøre dette på skift i rækkefølgen: Højre, Venstre, Socialdemokratiske Forbund, Det Radikale Venstre.

BEMÆRK

Der er 32 rollekort i alt, men du skal kun omdele det antal som der er elever til!

Sørg for, at parti-grupperne bliver omtrent lige store.

ELEVOPGAVE:

Læs det udleverede rollekort. Du skal nu gøre dig klar til at præsentere din rolle og dit parti. Du bør nævne:

- Dit partis navn
- Din rolles navn
- Dine holdninger

Din præsentation bør ikke tage længere end 1/2 minut.

4 Politikerne tager stilling til lovforslagene

Udlever kravene fra de 5 f'er, der blev formuleret i første lektion, til hvert af de fire partier. Ud fra deres partiers perspektiv skal eleverne nu tage stilling til hvert af de 5 forslag:

ELEVOPGAVE:

Snak med dine partifæller om, hvad I synes om de fem lovforslag, som I har fået udleveret. Tag stilling til følgende spørgsmål:

- Hvad vil jeres parti gå med til?
- Hvad vil I kæmpe for?
- Hvad er I helt og holdent imod, fordi det ikke passer med jeres værdier?

Husk at skrive noter til jeres beslutninger, og gemme dem til senere.

5 Selve debatspillet

Fortæl eleverne, at debatspillet skal til at gå i gang, og at det består af tre dele:

- Først skal de forhandle i udvalgsgrupper
- Derefter skal de drøfte deres beslutning med deres eget parti, og beslutte, hvilke love de vil bede om at få med i Grundloven
- Til sidst skal de vedtage, hvilke nye love, der skal med i Grundloven.

1. Inddel eleverne i fem hold, der går på tværs af partierne. Hvert hold er en udvalgsgruppe, der skal diskutere de 5 forslag fra de 5 f'er. Udlever kravene, så hvert hold beskæftiger sig med hver sit f.

Eleverne diskuterer nu de fem lovforslag og tilpasser dem, så alle er enige om forslagene. Det gør ikke noget, at forslagene bliver lavet så meget om, at de ikke længere er til at genkende.

2. Eleverne vender tilbage til deres partier og fremlægger, hvad der er blevet snakket om. Det aftales, hvilke af lovforslagene, som hvert parti vil indstille til den nye grundlov. De må også gerne lave helt nye lovforslag, der ikke har noget at gøre med de fem f'ers forslag.

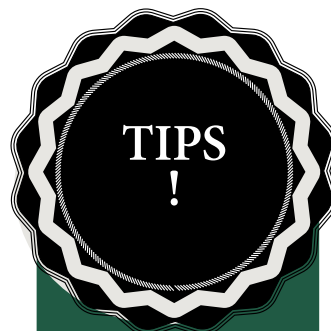
3. Læreren indkalder til Rigsdagen, og præsenterer dagen som d. 5. juni 1915.

Læreren fungerer som ordstyrer og lader hvert parti præsentere fem lovforslag til Grundloven. Forslagene bliver skrevet op på tavlen.

Hvert parti tilkendegiver, hvilke forslag, de vil stemme for, og hvilke de vil stemme imod.

De forslag, der får en stemme fra hvert parti, bliver del af den nye Grundlov anno 1915.

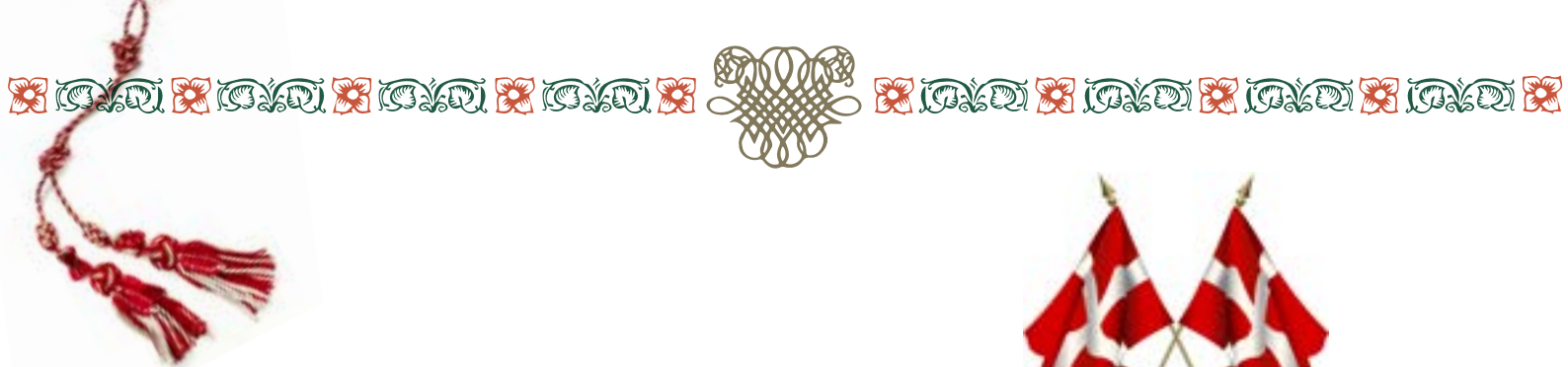
Afslut med at sammenligne elevernes resultater med ændringerne i den virkelige grundlov (hvor kvinder og tyende fik stemmeret).

• Det er vigtigt, at eleverne forstår, at man kan forhandle ved f.eks. at tage et lovforslag af bordet, mod at få et andet gennemført.

• Hold en stram tidsplan! Diskussionerne kan let blive omfattende i tredje afsnit af debatspillet. Hele debatspillet bør tage ca. 45 minutter, med mest vægt på 3. afsnit.

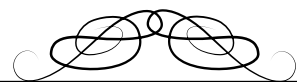

Efterbearbejdelse

Bed eleverne diskutere med sidemanden: Hvorfor tror du, at din rolle mente, som han gjorde? Eleverne får 1 minut hver. Læreren spørger kort ind til 3-4 elever, for at høre, hvad der er blevet talt om.

Eleverne går tilbage i de oprindelige 5 f-grupper igen. Bed eleverne om at løse følgende opgaver:

ELEVOPGAVE:

- LÆSES HØJT:

Diskutér/kortlæg:

- Hvem er jeres gruppe ("f") i dag?
- Hvordan er deres vilkår?
Gå på internettet og find eksempler:
 - I verden
 - I Danmark
- Hvad synes I, man kunne gøre for at forbedre vilkårene for jeres "f" i dag?
- Synes I, at jeres "f" er bedre stillet i dag end i 1915? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Lav en præsentation af jeres konklusioner.

SPØRGSMÅL TIL VIDERE REFLEKTION OVER FORLØBET

- TIL DISKUSSION I KLASSEN:

-Hvad betyder stemmeret for et samfund - og hvad betyder det, at ikke alle må stemme?

-Synes I, at det er i orden, at man først må stemme, når man er 18? Burde alle have lov til at stemme?

-Synes I, at verden er blevet et bedre sted siden 1915? Hvordan og hvordan ikke?

TALER (VALGFRI)

Bed partierne om at gå sammen igen, og forberede en tale for deres vælgere om det, der er blevet vedtaget. I talen skal der lægges vægt på, at partiet skal fremstå positivt overfor vælgerne.

Efterfølgende kan I diskutere, hvordan man i nutiden ville se tilbage på spillets hændelser, og hvordan de forskellige perspektiver ændrer hvordan man opfatter det, der skete.

EVALUERING AF FORLØBET

Bed eleverne stille sig op på en række, hvor dem længst mod højre synes, at de har lært meget af forløbet, og dem, der står længst til venstre synes, de har lært lidt.

Spørg ind til enkelte elevers oplevelser. Udvælg elever, der har placeret sig forskelligt på skalaen.

Spørg i særdeleshed ind til de elever, der placerer sig i yderpositionerne: Hvordan tror de, det kan være, at de har lært/ikke har lært noget af forløbet? Kunne de selv have gjort noget anderledes?

Bed herefter eleverne om at tage deres svar på selvevalueringen frem igen. Bed eleverne om at læse spørgsmålene igen, og se, om de kan tilføje noget eller ændre deres svar.

Bed eleverne om at diskutere svarene i deres grupper, og fremlægge svarene i plenum.

Afslutningsvist formulerer hver gruppe et "undringsspørgsmål" - det vil sige, et spørgsmål der har med demokrati at gøre og som de mangler at få svar på.